

A szegedi biotechnológiai cégek tudáshálózatának jellegzetessége - reflexiók a Biopolisz Programra

Gyurkovics János - Juhász Sándor

Szegedi Tudományegyetem
Gazdaságtudományi Kar

Fejlesztési pólusok és Biopolisz

- OTK (2005): fejlesztési pólusok megjelenése
„Budapestet és agglomerációját kiemelt fejlesztési pólussá, Debrecen, Győr, Miskolc, Pécs, Szeged városokat fejlesztési pólussá, Székesfehérvár és Veszprém városát fejlesztési társközponttá jelölte ki.”
- **Fejlesztési pólus:**
 - K+F, gazdasági és infrastrukturális szempontok mentén kiemelkedő adottságokkal bíró, tágabb térségüket dinamizálni képes pólusvárosok és hozzájuk kapcsolódó húzóágazatok.
- 2006: elkészültek a **pólusvárosok** stratégiái
- 2007-2013: **Pólus Program**
 - Exportorientált, magas hozzáadott értékeket előállító, tudásintenzív vállalkozások klaszter alapú fejlesztése
- **Mi a helyzet a biotechnológiával Szegeden?**

A Fejlesztési Pólusok mögötti dilemma

- Tudásintenzív iparágak **térbeli koncentrációjából** származó **előnyök** gazdaságfejlesztési célú kiaknázása
- **Klaszterek:** hasonló gazdasági tevékenységek földrajzi koncentrációja
- **Lokális tudástúlcsoordulás** → **Tudás a levegőben van** (lásd Marshall) → mindenki számára hozzáférhető, elegendő a megfelelő helyen lenni (Jaffe et al. 1993, Audretsch - Feldman 1996)

A Fejlesztési Pólusok mögötti dilemma

- Nem az a fontos, hogy a szereplők térben közel legyenek egymáshoz hanem, hogy aktívan **bekapcsolódjanak az iparág meghatározó (tudás)hálózataiba** (Maskell - Malmberg 1999, Giuliani 2010, Ter Wal-Boschma 2009, Lengyel 2012)
- Egy klaszteren belül a tudás főként a **központi szereplők között** áramlik (Giuliani - Bell 2005)
- A központi szereplők **innovatívabbak** (Ter Wal - Boschma 2007)
- **Kívülről érkező tudás** jelentősége (Bathelt et al. 2004)

Kutatási cél

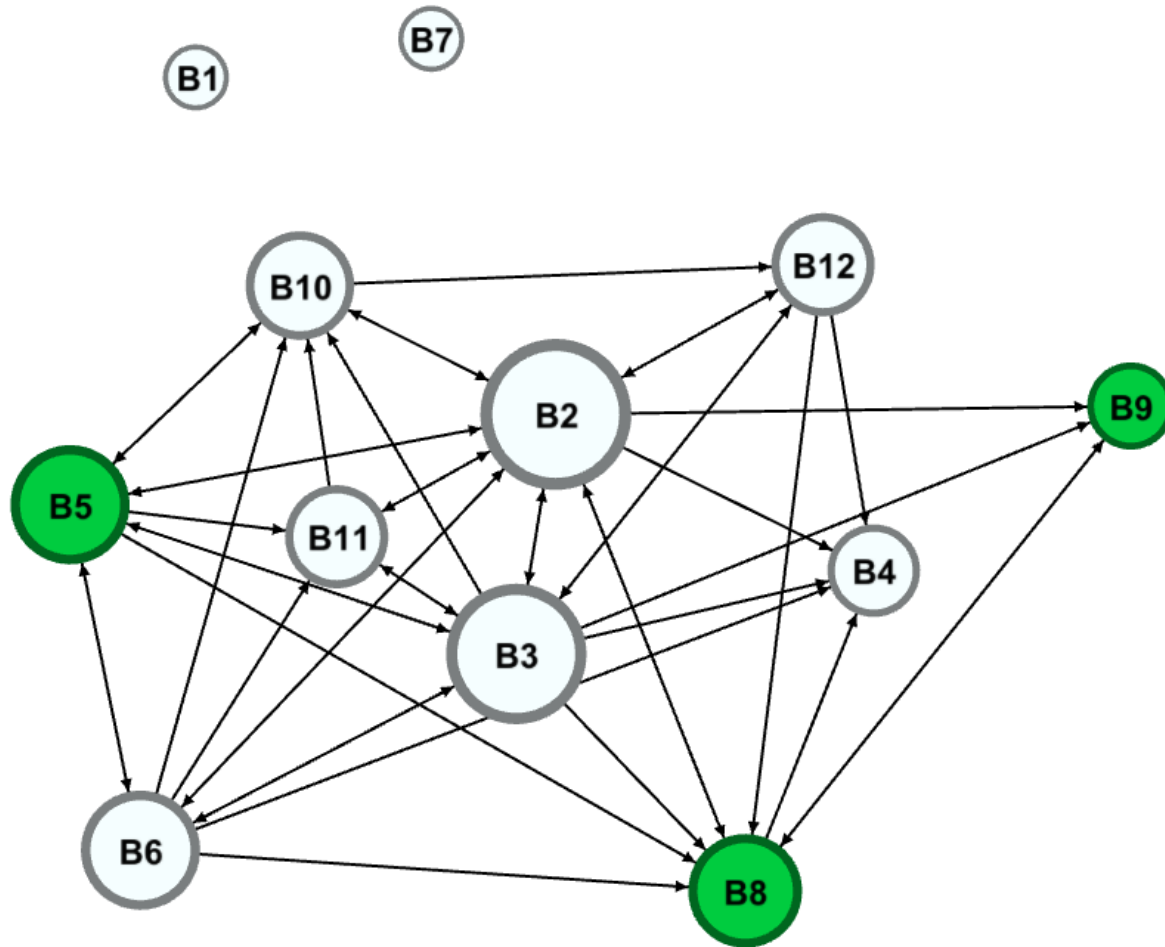
A szegedi biotechnológiai cégek közötti tudáshálózat elemzése révén reflektálni a Biopolisz Program sikerességére

Adatgyűjtés és módszerek

- TEÁOR kód: 72.11 Biotechnológiai kutatás, fejlesztés
- Szegedi székhely
- Min. 2 fő statisztikai létszám, min. 40 millió Ft árbevétel
- Listás lekérdezési módszer (roster-recall method)
- SNA mutatók alkalmazása
- 3 vizsgált dimenzió: külföldi kapcsolat, innovativitás és export

Elemek száma	Élek száma	Komponensek száma	Sűrűség	Átlagos elérési út
12	45	3	0.34	1.5

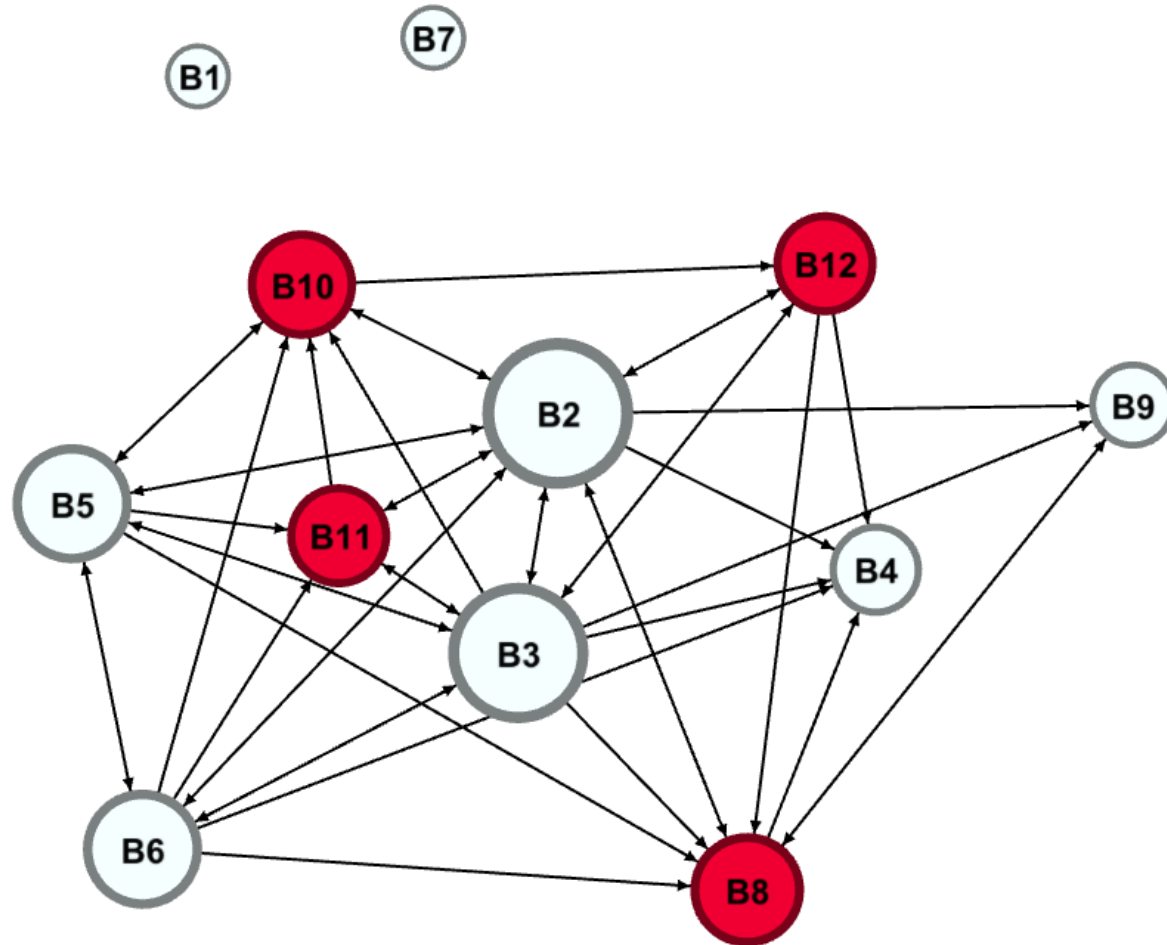
Eredmények

● Legalább 5 külföldi kapcsolat ○ Külföldi kapcsolatok száma kevesebb mint 5

Megjegyzés: Csomópontok mérete kapcsolataik számával arányos

Eredmények

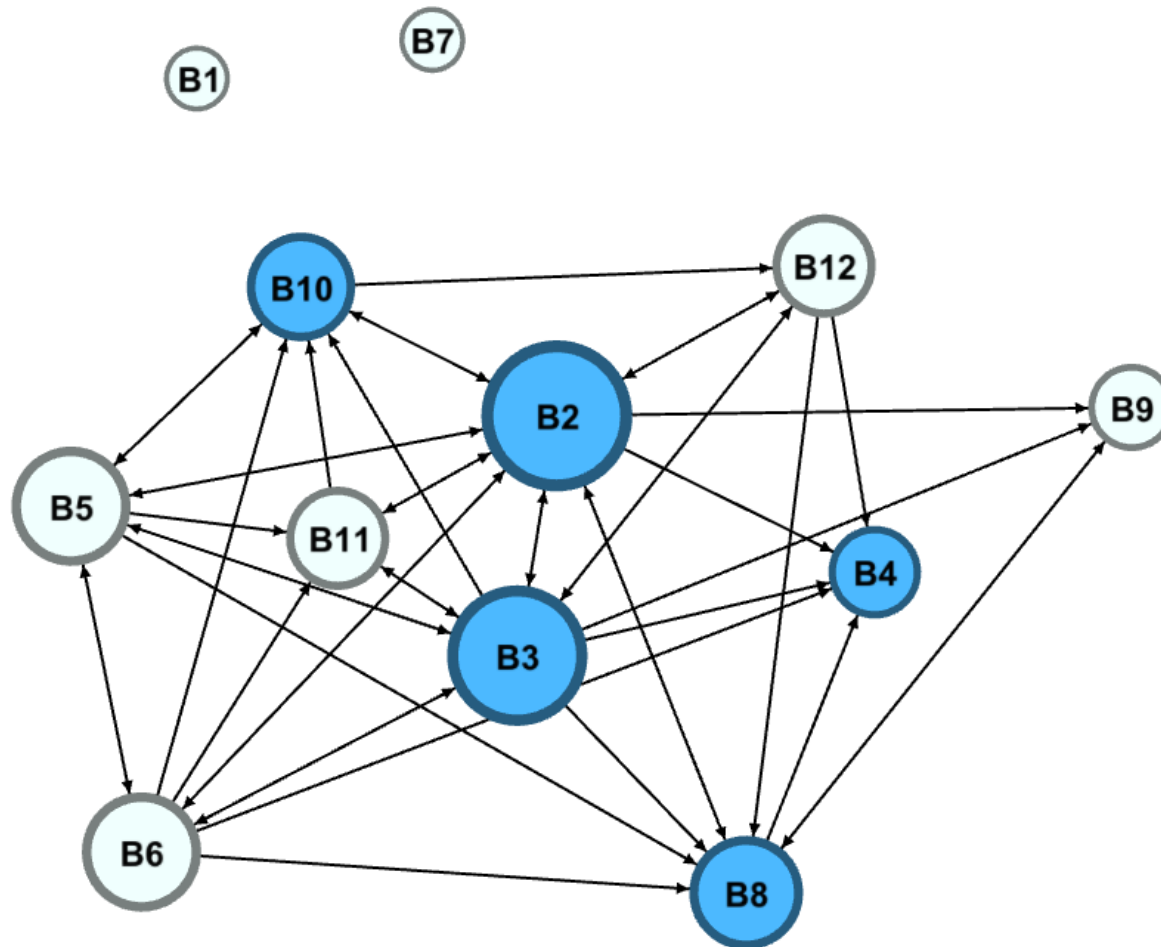
Új termék bevezetéséből származó
árbevétel aránya legalább 20%

Új termék bevezetéséből származó
árbevétel aránya alacsonyabb, mint 20%

Megjegyzés: Csomópontok mérete kapcsolataik számával arányos

Eredmények

Exportáló vállalkozás

Export tevékenységet nem folytató vállalkozás

Megjegyzés: Csomópontok mérete kapcsolataik számával arányos

Összegzés

- Együttműködések inkább **térségen kívülre** irányulnak, térségen kívüli tudás kevésbé tud elterjedni a helyi kapcsolatokon keresztül
- Relatív magas innovációs teljesítmény → de ez **nem lokális** együttműködésből ered
- **Kevés** vállalkozás **exportál**, de azok a hálózat központi szereplői
- Az együttműködések során **fontosabbak az üzleti jellegű előnyök**, mint a tudás jellegűek

Következtetések

Pólus program csak a térbeli koncentrációra fókuszált, lokális kapcsolatok kiépítésére nem

- **Hiányzik** a kritikus tömeg, a helyi együttműködések és a beágyazódottság
- **Tényleges helyi kapcsolatok nélkül** a hosszú távú sikeresség nem lehetséges
- **A kiemelt támogatás és figyelem ellenére** az iparág kevésbé képes kihasználni a térbeli koncentráció és a kedvező helyi adottságok nyújtotta előnyöket, ami a **gazdaságfejlesztési koncepció kritikáját** vonja maga után
- Az ambiciózus víziók ellenére **mérsékelt siker**, többnyire csak az üzleti környezet infrastrukturális fejlesztései valósultak meg

Köszönöm a figyelmet!

gyujan@eco.u-szeged.hu